

Κοινοποίηση ασθενειών

Σε περίπτωση υποψίας μιας από τις πιο κάτω ασθένειες, ο κάτοχος των ζώων οφείλει να το αναφέρει αμέσως στην αρμόδια Αρχή, δηλαδή στον Επαρχιακό Κτηνιατρικό Λειτουργό της επαρχίας του:

- Αφθώδης Πυρετός (Foot & Mouth Disease)
- Καταρροϊκός Πυρετός (Bluetongue)
- Πανώλης των Βοοειδών (Rinderpest)
- Πανώλης των μικρών μηρυκαστικών (Peste des petits ruminants)
- Φυσαλιδώδης νόσος των χοίρων (Swine Vesicular Disease)
- Ευλογιά αιγοπροβάτων (Sheep & Goat Pox)
- Φυσαλιδώδης στοματίτιδα (Vesicular stomatitis)
- Οζώδης δερματίτιδα (Lumpy skin disease)
- Νόσος της Κοιλιάδας του Ριφτ (Rift Valley fever)
- Αφρικανική Πανώλης των χοίρων (African swine fever)
- Επιζωοτική αιμορραγική νόσος των ελαφιών (Epizootic Haemorrhagic disease of deer)

Με στόχο την παροχή κάποιου βοηθήματος στην αναγνώριση τυχόν ύπαρξης κάποιας από τις συγκεκριμένες ασθένειες, αναφέρονται πιθανά κλινικά συμπτώματα που μπορούν να εντοπιστούν στο ζώο σε περίπτωση προσβολής του.

• **Αφθώδης Πυρετός (Foot & Mouth Disease)**

Είναι νόσος με πολύ ψηλή μεταδοτικότητα και έτσι τα συμπτώματα που περιγράφονται πιο κάτω μπορούν να εντοπιστούν σε μεγάλο αριθμό ζώων μιας εκμετάλλευσης.

Βοοειδή

- Πυρετός, ανορεξία, αγαλαξία για 2-3 ημέρες.
- Σιελόρροια, φυσαλίδες που περιέχουν αχυρώδες υγρό, στις παρειές, τα ούλα και τη γλώσσα.
- Χωλότητα που προκαλείται από φλεγμονή της στεφάνης των άκρων και από φυσαλίδες στα πόδια, ειδικά στο μεσοδακτύλιο διάστημα και τη στεφάνη. Φυσαλίδες μπορεί επίσης να εντοπιστούν στο μαστό και τις θηλές.

Αιγοπρόβατα

Η ασθένεια είναι συνήθως ήπια και δύσκολα μπορεί να διαγνωστεί. Τα ζώα παρουσιάζουν συνήθως χωλότητα, καθώς και αγαλαξία. Στα νεαρά αιγοπρόβατα η θνησιμότητα είναι σχετικά ψηλή.

Χοίροι

Οι χοίροι παρουσιάζουν μια απροθυμία να στέκονται όρθιοι, ενώ κατά το περπάτημα χλωαίνουν. Στα νεαρά χοιρίδια παρατηρείται ψηλή θνησιμότητα.

- **Καταρροϊκός Πυρετός των προβάτων (Bluetongue)**

Οξεία μορφή (πρόβατα)

Πολύ ψηλός πυρετός (μέχρι 42°C).

Φλεγμονή, έλκος, διάβρωση και νέκρωση του βλεννογόνου του στόματος.

Φουσκωμένη και πολλές φορές μελανιασμένη γλώσσα.

Χωλότητα που προέρχεται από φλεγμονή της στεφάνης των ποδιών ή από ποδοδερματίτιδα.

Κάποια ζώα ενδεχομένως να αποβάλουν.

Απώλεια βάρους και αδυναμία.

Σε περίπτωση στελέχους υψηλής παθογένειας κάποια ζώα μπορεί να πεθάνουν.

Η ανάνηψη στα ζώα είναι αργή.

- **Πανώλης των Βοοειδών (Rinderpest)**

Η νόσος ξεκινά αρχικά με περίοδο ψηλού πυρετού (40-42°C), ανορεξία και μείωση του μηρυκασμού. Η αναπνοή των ζώων γίνεται με δυσκολία. Οι βλεννογόνοι του ζώου παρουσιάζουν έντονη συμφόρηση.

Από τα μάτια παρατηρείται έντονη ροή βλεννοπυωδών εκκρίσεων–δακρύων, σε αντίθεση με τη ροή σάλιου που είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Η περίοδος των πιο πάνω συμπτωμάτων διαρκεί περίπου 2–3 μέρες.

Όταν κατεβεί ο πυρετός εμφανίζονται γαστροεντερικά συμπτώματα, όπως έντονη αιμορραγική διάρροια, που περιέχει βλέννες και νεκρωμένα τμήματα του βλεννογόνου του εντέρου, που έχει ως αποτέλεσμα την αφυδάτωση του ζώου. Τα ζώα παρουσιάζουν έντονο πόνο στην κοιλιά, κοιλιακή αναπνοή, καθώς και συνεχόμενη τάση αφόδευσης.

Ο θάνατος επέρχεται συνήθως μέσα σε 8 με 12 μέρες.

- **Πανώλης των μικρών μηρυκαστικών (Peste des petits ruminants)**

Οξεία μορφή

Η ξαφνική αύξηση της θερμοκρασίας (40-41°C) επηρεάζει τη γενική κατάσταση του ζώου. Το ζώο γίνεται ανήσυχο, έχει μουντό τρίχωμα και η όρεξη του μειώνεται.

Τα ζώα παρουσιάζουν αρχικά ορώδεις εκκρίσεις από τη μύτη που σταδιακά εξελίσσονται σε βλεννοπυώδεις, που λόγω της έντασής τους συχνά σχηματίζουν κρούστες που μπορεί να κλείσουν ακόμα και τα ρουθούνια. Τα ζώα παρουσιάζουν αναπνευστική δυσφορία.

Ακολούθως, τα ζώα εμφανίζουν ακατάσχετη αιμορραγική διάρροια, που έχει ως αποτέλεσμα την αφυδάτωση και το θάνατο τους εντός 5 με 10 ημερών.

Συχνό φαινόμενο της συγκεκριμένης νόσου είναι και η βρογχοπνευμονία, καθώς και οι αποβολές.

Υπεροξεία μορφή

Είναι πιο συχνή στις αίγες όπου τα ζώα ψοφούν χωρίς να προλάβουν να εμφανίσουν οποιοδήποτε σύμπτωμα.

- **Φυσαλιδώδης νόσος των χοίρων (Swine Vesicular Disease)**

Τα κλινικά συμπτώματα της ασθένειας αυτής εύκολα μπορεί να συγχυστούν με αυτά του Αφθώδους Πυρετού (FMD).

Χωλότητα παρατηρείται σε πολλά ζώα που εκτρέφονται σε ομάδες και έχουν στενή επαφή.

Σε σκληρές επιφάνειες μπορεί να παρατηρηθεί ότι τα ζώα στέκονται με καμπυλωμένη πλάτη που σχηματίζει τόξο, ενώ συχνά αρνούνται να μετακινηθούν ακόμα και στην παρουσία τροφής. Πιο πολύ επηρεάζονται τα νεαρά ζώα.

Φυσαλίδες εμφανίζονται κυρίως στη μύτη και κατά μήκος της στεφάνης των ποδιών και των μεσοδακτύλιων χώρων. Σπάνια εντοπίζονται φυσαλίδες στη στοματική κοιλότητα, τη γλώσσα ή τις θηλές.

Ιδιαίτερα τα χοιρίδια πολλές φορές χάνουν τις χηλές των ποδιών με αποτέλεσμα να μην μπορούν ακόμα και να σταθούν.

- **Ευλογιά αιγοπροβάτων (Sheep & Goat Pox)**

Μεταδοτική ιογενής νόσος των προβάτων και αιγών που χαρακτηρίζεται από πυρετό και ευλογιακό εξάνθημα στο δέρμα και τους βλεννογόνους.

Αρχικά (αρχική φάση 1-4 μέρες) παρατηρείται ψηλός πυρετός (40-42°C), γενική κατάπτωση και βλεννοπυώδες ρινικό έκκριμα που αποξηραίνεται στην είσοδο των ρουθουνιών.

Στη συνέχεια (φάση εξανθήσεως 8-12 μέρες) παρατηρούνται δερματικές αλλοιώσεις. Η κάθε αλλοίωση είναι σαφώς περιγραμμένη και περνά από τα στάδια της κηλίδας, της βλατίδας, της φυσαλλίδας και της φλύκταινας. Οι φυσαλίδες είναι πολύ μικρές, περιέχουν διαυγές ή θολό υγρό και δεν γίνονται εύκολα αντιληπτές γιατί βρίσκονται βαθιά στο δέρμα. Με την πάροδο του χρόνου (φάση αποξηράνσεως 1-2 εβδομάδες) οι φλύκταινες αποξηραίνονται, οι επιφανειακές στιβάδες του δέρματος νεκρώνονται και με την πτώση τους δημιουργούνται μικρές άτριχες κοιλότητες ή ουλές.

Οι δερματικές αλλοιώσεις εντοπίζονται στις παρειές, γύρω από τα μάτια, τα αυτιά και τα ρουθούνια, καθώς και στις περιοχές που δεν έχει τρίχωμα ή μαλλί (περιοχή μαστού, περίνεο, εσωτερική επιφάνεια των άκρων, τράχηλος, στήθος). Κατά την ψηλάφηση οι αλλοιώσεις αυτές γίνονται αντιληπτές ως οζίδια ή αρθροίσματα οζιδίων βαθιά στο δέρμα.

Ως επιπλοκή δυνατόν να παρατηρηθεί ανάπτυξη οζιδίων στους πνεύμονες, στους νεφρούς και σπανιότερα σε άλλα όργανα. Η νόσος είναι πιο βαριά στα πρόβατα, στα οποία το ποσοστό θνησιμότητας κυμαίνεται μεταξύ 5 και 50%, αλλά μπορεί να φθάσει μέχρι 80%.

- **Φυσαλιδώδης στοματίτιδα (Vesicular stomatitis)**

Τα συμπτώματα είναι παρόμοια με αυτά του Αφθώδους Πυρετού (FMD), τα οποία μπορούν εύκολα να συγχυστούν. Σε αντίθεση με τον Αφθώδη Πυρετό, η Φυσαλιδώδης Στοματίτιδα μπορεί να προσβάλει και τα άλογα.

Τα προσβεβλημένα ζώα παρουσιάζουν αυξημένη σιελόρροια. Μέσα στο στόμα παρατηρούνται διαφόρων διαστάσεων φυσαλίδες που άλλες είναι ακόμα άρρηκτες και άλλες έχουν σπάσει.

Στα άλογα οι φυσαλίδες εντοπίζονται κυρίως στο πάνω μέρος της γλώσσας, στα χείλη, γύρω από τα ρουθούνια και στις γωνιές του στόματος.

Στα βοοειδή εντοπίζονται στη γλώσσα, τα χείλη, τον ουρανίσκο και, μερικές φορές, γύρω από τα ρουθούνια.

Στους χοίρους εντοπίζονται πάνω στη μύτη.

Στα άλογα και βοοειδή παρατηρούνται πολλές φορές αλλοιώσεις (φυσαλίδες) και στα πόδια που οδηγούν σε χωλότητα.

Ως επιπλοκή παρατηρείται μείωση στην παραγωγή γάλακτος και μαστίδα σε γαλακτοφόρα ζώα που οφείλεται σε δευτερογενείς μολύνσεις

- **Οζώδης δερματίτιδα (Lumpy skin disease)**

Η ασθένεια μπορεί να παρουσιάσει από πολύ ελαφρά ως πολύ έντονα συμπτώματα.

Τα ζώα παρουσιάζουν πυρετό (40-41,5°C) που μπορεί να διαρκέσει μέχρι και δύο βδομάδες.

Ακολούθως εμφανίζονται στο δέρμα όζοι διαμέτρου 1-5 εκατοστών που εξαπλώνονται παντού.

Τα ζώα δεν έχουν όρεξη και έχουν αυξημένη σιελόρροια και εκκρίσεις από τα μάτια και τη μύτη.

Η παραγωγή γάλακτος σταματά.

Οι όζοι είναι επώδυνοι για το ζώο ενώ πολλές φορές νεκρώνουν αφήνοντας πίσω τους βαθιές πληγές που πολλές φορές μπορεί ακόμα να φτάσουν και μέσα στη μυϊκή μάζα.

Λόγω νέκρωσης τενόντων παρατηρείται έντονη χωλότητα στα ζώα.

Οι επιφανειακοί λεμφαδένες μπορεί να διογκωθούν σε τέσσερις με δέκα φορές σε σχέση με το κανονικό τους μέγεθος.

- **Νόσος της Κοιλάδας Ριφτ (Rift Valley fever)**

Βοοειδή

Τα νεαρά ζώα παρουσιάζουν πυρετό (40-41°C) και γενική κατάπτωση. Η θνησιμότητα στα ζώα αυτά ανέρχεται από 10 έως 70%. Στα ενήλικα ζώα η θνησιμότητα είναι κάτω του 10%.

Πέραν από πυρετό, τα ενήλικα ζώα παρουσιάζουν σιελόρροια, ανορεξία, διάρροια και μείωση στη γαλακτοπαραγωγή.

Το ποσοστό των εγκύων ζώων που αποβάλλουν μπορεί να φτάσει μέχρι και το 85%.

Πρόβατα

Τα ζώα εμφανίζουν ψηλό πυρετό (40-42°C), ανορεξία και αδυναμία. Πολλές φορές πεθαίνουν μέσα σε διάστημα 36 ωρών.

Στις προβατίνες το ποσοστό των εγκύων ζώων που αποβάλλουν μπορεί να φτάσει και το 100%.

Η θνησιμότητα στα ενήλικα ζώα μπορεί να φτάσει το 30%, ενώ στα νεαρά ζώα μέχρι και το 90%

Αίγες και χοίροι

Στα ζώα αυτά έχουμε συχνά ήπια συμπτώματα που πολλές φορές μπορεί να περάσουν απαρατήρητα.

Άνθρωποι

Στον άνθρωπο η νόσος εμφανίζεται με συμπτώματα ανάλογα του συνδρόμου της γρίπης. Παρατηρείται πυρετός (37,8-40°C), πονοκέφαλος, μυϊκός πόνος, αδυναμία, ναυτία και φωτοφοβία. Ανάρρωση επέρχεται εντός 4 – 7 ημερών.

Ως επιπλοκή της νόσου δυνατόν να προκληθεί τύφλωση, μηνιγγοεγκεφαλίτιδα, αιμορραγικό σύνδρομο, ακόμη και θάνατος.

- **Αφρικανική Πανώλης των χοίρων (African swine fever)**

Τα ζώα έχουν ψηλό πυρετό (40,5-42°C) και εμφανίζουν κοκκίνισμα του δέρματος – στο άκρο των αυτιών, στην ουρά, στα άκρα των ποδιών, στο κάτω μέρος του στήθους και της κοιλιάς.

Παρουσιάζουν επίσης ανορεξία, αυξημένο ρυθμό παλμού της καρδιάς και αυξημένη συχνότητα αναπνοής. Κάνουν εμετούς και διάρροια (πολλές φορές με αίμα) και έχουν τσιμπλιασμένα μάτια.

Έγκυες γουρούνες μπορεί να αποβάλουν.

Περίπου 24-48 ώρες πριν επέλθει ο θάνατος τα ζώα μελανιάζουν και παρουσιάζουν αταξία κινήσεων. Ο θάνατος επέρχεται μετά από 6 – 13 μέρες.

Στα εκτρεφόμενα γουρούνια, η θνησιμότητα φτάνει μέχρι και το 100%